

když teprve za trvání služebního poměru uskuteční se kolektivní smlouva nebo nastoupí kolektivní smlouva nová, platí i tato také jen, pokud ji obě strany buď výslovně neb mlčky přijmou, t. j. se proti ní aspoň neohradí, neboť jako při přijímání do služby nemusila na ni žádná strana přistoupiti, tak nemusí ani nyní za trvání služebního poměru, nýbrž to závisí i teď od srovnalé vůle obou stran; když tedy banka plat zvýšit nechtěla, mohl z toho úředník vyvoditi důsledky, které jinak by byly záležely v tom, že by byl dal výpověď, která však zde, když banka svým vyjádřením, že kdo není spokojen, má si hledat místo jinde, výpověď prominula, záležely v tom, že mohl opustiti službu bez výpovědi. Zkrátka kolektivní smlouva je sice vzorem pro uzavírání smluv individuálních, uspořujíc projednávání jich, jež by šlo druhdy do set, avšak nenahraňuje je, nýbrž služební poměr musí se vždy zakládati na smlouvě individuální, jež může kolektivní smlouvu akceptovati, ale nemusí; vždy na řadu nejprve přichází otázka, jaký obsah má individuální úmluva, a pak teprve, pokud tato má mezery, přichází v úvahu smlouva kolektivní (Mayer-Grünberg str. 92 čís. 5), která však je určující v tomto smyslu toliko pro pozdější individuální úmluvy (tíž str. 91 čís. 3).

Čís. 5588.

Otázka bezelstnosti jest otázkou právní.

Bezelstný věřitel nabývá hmotným odevzdáním a převzetím spořitelni vkladní knížky do ruční zástavy zástavního práva, účinného i proti pravému vlastníku knížky.

K bezelstnému nabytí zástavního práva stačí, že bezelstnost byla tu v době, kdy zástavní věřitel nabyl soukromého zástavního práva, a nemůže mu býti na úkor, že se teprve později dozvěděl o pravém vlastníku věci a že, znaje tuto skutečnost, se přes to domáhal exekučního uspokojení své pohledávky ze zastavené věci.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1925, Rv II 507/25.)

Žaloba, již domáhal se žalobce Eduard S. na žalovaném bankovním ústavu vydání spořitelni vkladní knížky, znějící na jméno Anni S., opíraje žalobní nárok o vlastnické právo ku vkladní knížce, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Dovolání, opírajícímu se o dovolací důvody podle čís. 3 a 4 Šu 503 c. ř. s., nelze přiznati oprávněnost. Žalovaný bránil se proti žalobnímu nároku námitkou, že spořitelni vkladní knížku, znějící na jméno Anni S. a na vklad 2691 Kč 90 h, kterou žalobce prohlašuje za své vlastnictví, obdržel dne 18. dubna 1923 do ruční zástavy od žalobcova syna za vyplacenou mu zápůjčku 2400 Kč a že zástavy nabyt bezelstně, ježto i Jan S. i spolupřítomný svědek K. ujistil úředníka žalovaného Arnošta B-a, který zápůjčku vyřizoval, že knížka jest vlastnictvím zástavce Jana S-a. Prvý soud výpovědí svědka Arnošta B-a zjistil, že, když upozornil Jana

S-a, že vkladní knížka zní na jméno Anni S., vysvětlil tento, že vklad jest jeho vlastnictvím a že ho uložil jen na jméno své sestry, by byl uchráněn před případnými náhradními nároky vojenské správy, a také svědek K. potvrdil, že vkladní knížka náleží Janu S-ovi. Z těchto zjištěných skutkových okolností dospěly oba nižší soudy úsudkovou činností k závěru, že žalovaný nabytí vkladní knížky bezelstně do zástavy hmotným odevzdáním a převzetím do vlastního chování, dovolací soud připojuje se k tomuto jejich právnímu úsudku, ježto dle mínění dovolacího soudu žalovaný podle zjištěného stavu věci nevěděl a neměl ani důvodné příčiny pochybovati o tom, že vkladní knížka není vlastnictvím Jana S-a. Odvolací soud ovšem mylně v rozsudku uvádí, že prvý soud skutkově zjistil, že žalovaný při převzetí vkladní knížky jednal úplně bezelstně, neboť prvý soud pouze právním závěrem dospěl ku přesvědčení o bezelstnosti žalovaného. Dovolání právem tudíž v tomto směru vytýká odvolacímu soudu rozpor se spisy, než tato vada neměla pro rozhodnutí věci podstatného významu, poněvadž také odvolací soud zabýval se otázkou bezelstnosti žalovaného ku konci svých rozsudkových důvodů s hlediska právního. Spořitelním vkladním knížkám byla ustanovením §u 10 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 302 sb. z. a n. obecně přiznána právní povaha papírů majiteli svědčících, nikoli jen v poměru k ústavu spořitelnímu, a důsledkem toho představuje papír sám pohledávku a bezelstný zástavní věřitel nabývá hmotným odevzdáním a převzetím vkladní knížky do ruční zástavy zástavního práva, účinného i proti pravému vlastníku knížky, když zástavce nebyl skutečným vlastníkem jejím a odvolací soud správně poukazuje k ustanovením §u 371 obč. zák. a čl. 307 obch. zák. K bezelstnému nabytí zástavního práva ku vkladní knížce postačilo, že bezelstnost byla u žalovaného v době, kdy nabytí soukromého zástavního práva, t. j. při převzetí vkladní knížky do ruční zástavy a nemůže mu býti na úkor, že teprve později o pravém vlastníku knížky zvěděl a že, znaje tuto skutečnost, se přes to domáhal exekučního uspokojení své pohledávky ze zastavené vkladní knížky.

Čís. 5589.

Zavinil-li vydatel akcií, že akcie byly upisovateli nabídnuty opožděně, nemůže se domáhati za ně úplaty, pak-liže v mezidobí nepoměrně poklesly.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1925, Rv II 558/25.)

Žalující banka M. v likvidaci domáhala se na žalovaném nedoplatku 7.200 Kč za akcie, jež byl žalovaný u ní upsal v roce 1921. Žalující banka napotom ocitla se v úpadku. Procesní soud prvního stádia uznal podle žaloby. Důvody: Soud má na základě výpovědi svědka Ferdinanda K-a, který provedl po úpadku žalující banky revise jejího majetkového stavu za zjištěno, že banka při VIII. emisi akcií musela za to míti, že její majetkový stav jest příznivý. Soud má dále na základě výpovědi svědkyně Z-ové ve spojení s výpovědí svědka B-a a výpovědí žalovaného jako strany bez přísahy za zjištěno, že žalovaný několikrát bez výsledku akcie žádal a že také prohlásil, že na akcie ty nereflektuje. Žalovaný sám, jako strana však připouští, že zaplacení